

CUPRINS

ABREVIERI	5
TENDINȚE ACTUALE ÎN DREPTUL CONTRACTELOR SPECIALE	7
TITLUL I. CONTRACTUL DE VÂNZARE.....	11
CAPITOLUL I. Noțiune. Caractere juridice	11
1. Noțiune	11
2. Caractere juridice	12
CAPITOLUL II. Pactul de opțiune. Promisiunea de vânzare. Dreptul de preempțiune	15
1. Pactul de opțiune	15
2. Promisiunea unilaterală de vânzare și de cumpărare	19
3. Promisiunea bilaterală de vânzare	21
4. Dreptul de preempțiune	24
Capitolul III. Condiții de validitate	32
1. Consimțământul.....	32
2. Capacitatea	33
3. Obiectul	38
4. Cauza	51
Capitolul IV. Efectele contractului de vânzare	54
1. Generalități	54
2. Obligațiile vânzătorului	55
3. Obligațiile cumpărătorului	86
Capitolul V. Variații de vânzare	94
1. Vânzarea în bloc	94
2. Vânzarea bunurilor de gen	94
3. Vânzarea pe gustate.....	95
4. Vânzarea pe încercate	97
5. Vânzarea cu opțiune de răscumpărare.....	98
6. Vânzarea cu arvună.....	100
7. Vânzarea moștenirii	102
8. Vânzarea de drepturi litigioase.....	104
9. Vânzarea cu plata prețului în rate și rezerva proprietății.....	106
10. Vânzarea terenurilor agricole situate în extravilan	107
11. Vânzarea bunului altuia.....	109

Cuprins

TITLUL II. CONTRACTUL DE SCHIMB.....	113
1. Notiune și reguli aplicabile	113
2. Caractere juridice	113
TITLUL III. CONTRACTUL DE FURNIZARE.....	115
Capitolul I. Notiune. Caractere juridice. Delimitare față de vânzare.....	115
1. Notiune	115
2. Caractere juridice	116
3. Delimitare față de vânzare	117
Capitolul II. Condiții de validitate	119
Capitolul III. Efecte juridice	120
Capitolul IV. Subcontractarea	122
TITLUL IV. CONTRACTUL DE DONAȚIE	123
Capitolul I. Notiune și caractere juridice	123
1. Notiune	123
2. Caractere juridice	123
Capitolul II. Forma contractului de donație.....	126
1. Promisiunea de donație	126
2. Între persoane prezente	126
3. Între absenți	128
4. Actul estimativ	129
Capitolul III. Condiții de validitate	130
1. Obiectul.....	130
2. Capacitatea	131
3. Consimțământul.....	134
4. Cauza.....	136
Capitolul IV. Tipuri de donații	137
1. Donațiile simulate	137
2. Donațiile indirekte	139
3. Darul manual.....	140
4. Donația cu sarcină (<i>sub modo</i>)	142
5. Donația între soți. Donațiile făcute viitorilor soți în vederea căsătoriei	144
Capitolul V. Efectele contractului de donație.....	146
1. Reguli generale. Efectul translativ al contractului	146
2. Obligațiile donatorului.....	146
3. Obligațiile donatarului.....	147

Capitolul VI. Principiul irevocabilității donațiilor	148
1. Clauze incompatibile cu principiul irevocabilității.....	148
2. Clauze permise	149
3. Revocarea donațiilor. Cauze legale. Enumerare	150
4. Revocarea pentru neexecutarea sarcinii	151
5. Revocarea pentru ingratitudine	151
 TITLUL V. CONTRACTUL DE LOCAȚIUNE	156
Capitolul I. Noțiune, varietăți și caractere juridice	156
1. Noțiune	156
2. Varietăți	156
3. Caractere juridice ale contractului de locaționare a bunurilor, potrivit Codului civil.....	157
Capitolul II. Condiții de validitate	159
1. Capacitatea	159
2. Consumătorul.....	160
3. Obiectul	160
4. Cauza	161
Capitolul III. Efectele contractului de locaționare	162
1. Obligațiile locatorului	162
2. Obligațiile locatarului	167
Capitolul IV. Sublocaționarea și cesiunea contractului de locaționare	171
1. Sublocaționarea	171
2. Cesionea	172
Capitolul V. Încetarea locaționării	173
1. Cauze de încetare.....	173
2. Denunțarea unilaterală	173
3. Expirarea termenului stabilit de părți sau de lege	174
4. Rezilierea pentru neexecutare de obligații	175
5. Imposibilitatea folosirii bunului.....	176
6. Desființarea titlului locatorului.....	176
7. Înstrăinarea lucrului închiriat	177
8. Moartea locatarului	178
 TITLUL VI. CONTRACTUL DE ÎNCHIRIERE A LOCUINȚEI.....	179
Capitolul I. Noțiune, domeniu de aplicare și caractere juridice	179
1. Noțiune	179
2. Domeniu de aplicare	180
3. Caractere juridice	180

Cuprins

Capitolul II. Încheierea contractului	181
1. Părțile contractante.....	181
2. Conținutul contractului	182
3. Obiectul contractului de închiriere	182
4. Termenul închirierii	183
Capitolul III. Efectele contractului de închiriere	186
1. Obligațiile locatorului (proprietarului)	186
2. Obligațiile chiriașului	187
3. Obligații care nu pot fi asumate de chiriaș.....	188
Capitolul IV. Subînchirierea și cesiunea contractului de închiriere	190
1. Subînchirierea locuințelor	190
2. Cesiunea contractului de închiriere a locuinței	191
Capitolul V. Schimbul obligatoriu de locuințe	192
Capitolul VI. Încetarea contractului	193
1. Cauze de încetare.....	193
2. Expirarea termenului.....	193
3. Denunțarea unilaterală	194
4. Rezilierea contractului pentru neexecutarea obligațiilor sau comportamentul culpabil al chiriașului	194
5. Decesul chiriașului.....	196
Capitolul VII. Închirierea unor locuințe cu destinație specială	197
1. Reguli aplicabile.....	197
2. Locuința socială	197
3. Locuința de serviciu	198
4. Locuința de intervenție	199
5. Locuința de necesitate	200
6. Locuința de protocol	201
7. Soluționarea litigiilor locative	202
TITLUL VII. CONTRACTUL DE ARENDARE	203
Capitolul I. Noțiune și caractere juridice	203
1. Reglementare legală. Noțiune	203
2. Caractere juridice	203
Capitolul II. Condițiile de validitate și încheierea contractului de arendare	205
1. Consimțământul	205
2. Capacitatea	205
3. Obiectul.....	206
4. Cauza.....	206
5. Forma contractului de arendare	207

Capitolul III. Efectele contractului de arendare	208
1. Obligațiile arendatorului	208
2. Obligațiile arendașului	208
Capitolul IV. Încetarea contractului de arendare.....	210
 TITLUL VIII. CONTRACTUL DE ANTREPRIZĂ	211
Capitolul I. Noțiune și caractere juridice	211
1. Noțiune	211
2. Delimitarea de alte contracte.....	211
3. Caractere juridice	213
Capitolul II. Condiții de validitate	214
Capitolul III. Efectele contractului de antrepriză	216
1. Obligațiile antreprenorului.....	216
2. Obligațiile clientului	217
3. Pieirea lucrării înainte de recepție.....	218
Capitolul IV. Încetarea contractului de antrepriză.....	219
Capitolul V. Reguli speciale privind antrepriza de construcții.....	220
1. Noțiune. Reguli aplicabile.....	220
2. Subantrepriza.....	221
3. Răspunderea în antrepriza de construcții.....	222
4. Acțiunea directă a lucrătorilor.....	223
 TITLUL IX. CONTRACTUL DE SOCIETATE.....	224
Capitolul I. Noțiune și caractere juridice	224
1. Noțiune. Dobândirea personalității juridice	224
2. Caractere juridice	225
Capitolul II. Condiții de validitate. Domeniu de aplicare.....	226
1. Consimțământul.....	226
2. Capacitatea	226
3. Obiectul	227
4. Cauza	228
Capitolul III. Societatea simplă	229
1. Încheierea contractului	229
2. Capitalul social	229
3. Părțile de interes	231
4. Patrimoniul social.....	232
5. Raporturile dintre asociați și societate	232

Cuprins

6. Hotărârile privind societatea	233
7. Raporturile cu terții	234
8. Administrarea societății.....	235
9. Participarea la profit și pierderi	236
10. Pierderea calității de asociat.....	237
11. Încetarea societății	238
Capitolul IV. Asocierea în participație	241
TITLUL X. CONTRACTUL DE MANDAT	243
Capitolul I. Noțiune și caractere juridice. Feluri	243
1. Noțiune	243
2. Caractere juridice	244
3. Feluri	245
Capitolul II. Reprezentarea. Delimitarea între mandatul cu și fără reprezentare	246
Capitolul III. Mandatul cu reprezentare	249
1. Definiție.....	249
2. Delimitarea de alte contracte	249
3. Forma și dovada mandatului	250
4. Capacitatea	251
5. Consimtământul.....	252
6. Obiectul și întinderea mandatului	253
7. Obligațiile mandatarului	255
8. Obligațiile mandantului	258
9. Raporturile juridice între mandant și terți	259
10. Raporturile dintre mandatar și terți.....	261
11. Încetarea contractului de mandat	261
Capitolul IV. Mandatul fără reprezentare	264
Capitolul V. Contractul de comision	266
1. Noțiune	266
2. Caractere juridice	267
3. Contractul cu sine însuși	267
4. Efectele contractului de comision	268
5. Clauza <i>star del credere (ducroire)</i>	272
6. Încetarea contractului de comision	273
Capitolul VI. Contractul de consignație	274
1. Noțiune. Natură juridică	274
2. Caractere juridice	274
3. Efectele contractului de consignație.....	275
4. Încetarea contractului de consignație	279

Capitolul VII. Contractul de expediție	280
1. Notiune	280
2. Caractere juridice	281
3. Efectele contractului de expediție	281
4. Prescripția	284
 TITLUL XI. CONTRACTUL DE AGENȚIE	285
Capitolul I. Notiune. Caractere juridice	285
1. Notiune	285
2. Caractere juridice	287
Capitolul II. Cuprinsul contractului de agenție.....	288
1. Domeniul de aplicare	288
2. Exclusivitatea	289
3. Clauza de neconurență	289
4. Remunerarea agentului.....	290
5. Durata contractului	291
Capitolul III. Efecte juridice	292
1. Obligațiile agentului	292
2. Obligațiile comitentului	293
Capitolul IV. Încetarea contractului de agenție	295
1. Cazurile speciale de încetare	295
2. Indemnizațiile și despăgubiri datorate	296
 TITLUL XII. CONTRACTUL DE INTERMEDIERIE (CURTAJ)	297
Capitolul I. Notiune. Caractere juridice	297
1. Notiune	297
2. Caractere juridice	298
Capitolul II. Efecte juridice	300
1. Obligațiile intermediarului (curtierului)	300
2. Obligațiile clientului	301
 TITLUL XIII. CONTRACTUL DE COMODAT (ÎMPRUMUTUL DE FOLOSINȚĂ)	302
Capitolul I. Notiune și caractere juridice	302
1. Notiune	302
2. Caractere juridice	303
Capitolul II. Condiții de validitate	305
1. Capacitatea	305
2. Consimțământul.....	306
	385

Cuprins

3. Obiectul.....	306
4. Cauza.....	306
Capitolul III. Efectele contractului de comodat.....	307
1. Obligațiile comodatarului	307
2. Obligațiile comodantului	310
Capitolul IV. Încetarea comodatului	311
Cauze de încetare.....	311
TITLUL XIV. CONTRACTUL DE ÎMPRUMUT DE CONSUMAȚIE.....	312
Capitolul I. Noțiune și caractere juridice	312
1. Noțiune	312
2. Caractere juridice	312
Capitolul II. Condiții de validitate	314
1. Capacitatea	314
2. Consimțământul.....	314
3. Obiectul.....	314
4. Cauza.....	315
Capitolul III. Efecte juridice	316
1. Obligațiile împrumutatului	316
2. Obligațiile împrumutătorului.....	318
Capitolul IV. Împrumutul cu dobândă	319
Noțiune. Reguli aplicabile.....	319
Capitolul V. Încetarea contractului	321
TITLUL XV. CONTRACTUL DE DEPOZIT	322
Capitolul I. Noțiune. Caractere juridice. Feluri.....	322
1. Noțiune	322
2. Caractere juridice	322
3. Feluri	323
Capitolul II. Depozitul obișnuit (voluntar). Condiții de validitate. Dovadă	324
1. Capacitatea	324
2. Consimțământul.....	324
3. Obiectul.....	325
4. Cauza.....	325
5. Dovada contractului	325
Capitolul III. Efectele contractului de depozit	326
1. Obligațiile depozitarului	326
2. Obligațiile deponentului	329

Capitolul IV. Varietăți de depozit	330
1. Depozitul necesar.....	330
2. Depozitul hotelier	331
3. Depozitul neregulat.....	333
Capitolul V. Sechestrul	335
1. Notiune. Feluri	335
2. Sechestrul convențional.....	335
3. Sechestrul judiciar	336
TITLUL XVI. CONTRACTUL DE TRANZACȚIE	338
Capitolul I. Notiune și caractere juridice	338
1. Notiune	338
2. Caractere juridice	338
Capitolul II. Condiții de validitate	340
1. Capacitatea	340
2. Consimțământul.....	340
3. Obiectul	341
4. Cauza	342
Capitolul III. Efectele contractului de tranzacție	343
1. Interpretarea contractului.....	343
2. Efecte extinctive.....	343
3. Regula efectelor declarative.....	344
4. Excepția efectelor constitutive sau translative	344
TITLUL XVII. CONTRACTUL DE RENTĂ VIAGERĂ	345
Capitolul I. Notiune și caractere juridice	345
1. Notiune	345
2. Caractere juridice	346
Capitolul II. Condiții de validitate	347
1. Reguli generale	347
2. Reguli speciale.....	347
Capitolul III. Efectele contractului de rentă viageră	348
1. Obligațiile credirentierului	348
2. Obligațiile debirentierului	348
3. Sanctiunea neexecutării obligațiilor debirentierului.....	349
TITLUL XVIII. CONTRACTUL DE ÎNTREȚINERE	350
Capitolul I. Notiune și caractere juridice	350

Cuprins

1. Notiune	350
2. Caractere juridice	350
Capitolul II. Delimitarea față de alte contracte	353
1. Delimitarea față de vânzare	353
2. Delimitarea față de donație.....	353
3. Delimitarea față de contractul de rentă viageră	353
Capitolul III. Condiții de validitate	355
1. Capacitatea	355
2. Consimțământul.....	355
3. Obiectul.....	355
4. Cauza.....	356
Capitolul IV. Efectele contractului de întreținere	357
1. Obligațiile întreținutului	357
2. Obligațiile întreținătorului	357
3. Transformarea în bani a obligației de întreținere	358
Capitolul V. Încetarea contractului de întreținere	359
TITLUL XIX. CONTRACTUL DE ASIGURARE	361
Capitolul I. Notiuni generale privind asigurările	361
1. Reglementare. Înțelesul unor termeni.....	361
2. Clasificarea asigurărilor	362
Capitolul II. Notiunea, caracterele juridice și încheierea contractului de asigurare	364
1. Notiune	364
2. Caractere juridice	364
3. Încheierea contractului.....	365
Capitolul III. Tipuri de asigurări contractuale	366
1. Asigurarea de bunuri.....	366
2. Asigurarea de persoane.....	368
3. Asigurarea de răspundere civilă	369
TITLUL XX. JOCUL ȘI PARIUL	371
1. Notiune și caractere juridice.....	371
2. Efecte juridice.....	372
BIBLIOGRAFIE	374

TENDINȚE ACTUALE ÎN DREPTUL CONTRACTELOR SPECIALE

Datorită dezvoltării și evoluției societății umane în general, asistăm la o continuă multiplicare și diversificare a contractelor care se încheie între diferite persoane fizice sau juridice. Astfel, în prezent se pune tot mai des întrebarea dacă dreptul contractelor (civile și comerciale) reprezintă dreptul special sau dreptul comun în materia contractelor.

Noțiunea de „contracte speciale” reprezintă o verigă intermediară între teoria generală a obligațiilor, care fixează regulile de formare și de executare a contractelor în manieră generală și abstractă, și contractul individual care leagă în mod concret două sau mai multe persoane¹.

Cele mai multe reguli din Codul civil sunt supletive și părțile pot deroga de la acestea pentru a-și construi propriile lor convenții. Evoluția din prezent este însă alta; astfel, reglementarea unor diferite contracte se impune din cauze economice și sociale și pentru a proteja părțile, astăzi la un adevărat recul al libertății contractuale.

S-a afirmat despre evoluția contemporană a dreptului contractelor speciale că „pare că este supusă la două legi care guvernează ansamblul dreptului contemporan: specializarea și complicarea progresivă”².

Totuși, între teoria generală a obligațiilor (care constituie dreptul comun în materie de contracte) și contractele speciale există o interacțiune și interdependență reciprocă.

Astfel, dreptul contractelor speciale se supune, în lipsa unor reglementări specifice, regulilor generale în ceea ce privește condițiile de validitate ale contractelor (consumăramânt, capacitate, obiect și cauză), interpretarea clauzelor contractuale sau executarea convențiilor (principiul forței obligatorii, principiul relativității efectelor).

Pe de altă parte, contractele speciale sunt creațoare ale dreptului comun; acesta din urmă nu este rigid, ci se construiește, zi de zi, de către doctrină și jurisprudență, precum și de unele reglementări speciale pentru anumite contracte care sunt apoi generalizate și de practicile contractuale ce devin abstracte. Astfel, sunt generalizate anumite principii (consensualismul), anumite tehnici (stipulația pentru altul, subcontractarea) sau anumite concepe (forța creațoare a aparenței în drept, abuzul de drept, buna-credință, obligația de informare etc.).

Independent de legăturile existente între teoria generală și contractele speciale, se observă în dreptul contemporan o tendință de a elabora reguli „transversale” care se aplică unor categorii de contracte speciale, în special contractelor de furnizare de bunuri și de servicii.

Se creează astfel un fel de drept comun al contractelor de origine legislativă, întrucât se adoptă reglementări comune care vizează protecția consumatorului sau libera concurență, acestea fiind aplicabile tuturor contractelor de furnizare de bunuri sau servicii.

¹ C. Mascala, C. Saint-Alary-Houin, *Droit civil: les contrats civil et commerciaux*, 4e éd., LGDJ, Paris, 2003, p. 200.

² Ph. Malaurie, L. Aynès, *Cours de droit civil. Contrats spéciaux*, 10e éd., Ed. Cujas, Paris, 1996, p. 34.

Tendințe actuale în dreptul contractelor speciale

Evoluțiile societății contemporane și faptul că vechiul Cod civil¹ nu mai corespunde realităților prezente au determinat preocuparea legiuitorului român de a adopta un nou Cod civil.

Prin adoptarea noului Cod civil s-a urmărit crearea unui cadru legislativ modern, care să răspundă nevoilor de reformare a instituțiilor și să reflecte realitățile și cerințele societății românești actuale. Acesta trebuia să răspundă, în egală măsură, exigențelor ce decurg din angajamentele asumate de România în cadrul procesului de integrare europeană și din statutul de stat membru în UE.

Noul Cod civil român a fost adoptat, împreună cu noul Cod penal, prin procedura asumării răspunderii Guvernului, fiind adoptată în acest sens Legea nr. 287/2009². Ulterior, s-a adoptat Legea nr. 271/2011 pentru punerea în aplicare a noului Cod civil, data intrării în vigoare a acestuia fiind stabilită la 1 octombrie 2011³.

În noua reglementare, ca o consecință a abandonării dualismului Cod civil – Cod comercial⁴, s-a impus în mod logic includerea în cadrul său a cât mai multor contracte, inclusiv a celor considerate până acum ca fiind apanajul exclusiv al comercianților. Astfel, au fost avute în vedere contractul de comision, de consignație, de expediție, de transport, de agenție, de intermediere, de cont curent, de report, de furnizare; de asemenea, contractul de societate constituie dreptul comun atât pentru contractul de societate civilă, cât și pentru contractul de societate comercială.

Este de remarcat că, pe un plan mai larg, și la nivelul Uniunii Europene există preocupări pentru unificarea dispozițiilor din diferitele state membre cu privire la contracte în general⁵.

Astfel, Comisia Uniunii Europene a adoptat în februarie 2003 Planul de acțiune „Pentru un drept european al contractelor mai coerent”⁶, care a avut ca scop principal ameliorarea calității *acquis-ului* comunitar existent în domeniul dreptului contractelor, care să constituie baza pentru un instrument opțional viitor în acest domeniu.

Pentru ameliorarea calității *acquis-ului* comunitar existent, acest plan a prevăzut două etape. Prima etapă vizează stabilirea unui cadru comun de referință, în care să se stabilească principii comune și o terminologie comună în materia dreptului european al contractelor.

Acest cadru comun a fost proiectat să fie structurat în trei părți. Prima parte ar urma să includă un anumit număr de principii fundamentale pentru dreptul european al contractelor, aceste principii urmând să servească drept bază pentru alte părți ale cadrului comun de referință, fiind comparabile cu considerentele unei directive.

Celelalte două părți ar putea fi constituite din definiții ale termenilor juridici abstracți ai dreptului european al contractelor (de exemplu, termenii de contract, prejudiciu, daune-interese

¹ Vechiul Cod civil român, având ca model Codul civil francez din 1804 (numit și Codul Napoleon), a fost adoptat în anul 1864, fiind publicat la 26 noiembrie 1964 și pus în aplicare la 1 decembrie 1865.

² Legea nr. 287 din 17 iulie 2009 privind Codul civil a fost publicată în M. Of. nr. 511 din 24 iulie 2009 și republicată, urmare a modificărilor aduse prin Legea nr. 71/2011, în M. Of. nr. 505 din 15 iulie 2011.

³ Legea nr. 71/2011 privind punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil a fost publicată în M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2011.

⁴ Printre obiectivele noului cod s-a aflat și principiul reglementării raporturilor de drept privat într-un singur cod, prin încorporarea reglementărilor privitoare la persoane, relațiile de familie și relațiile comerciale, precum și la dispoziții de drept internațional privat.

⁵ A se vedea, pentru detalii, C. Macovei, *Perspectivele unui drept european al contractelor*, în RDC nr. 7-8/2004, Ed. Lumina Lex, București, 2004, pp. 169-190.

⁶ Pentru textul acestui plan și detalii privind activitatea Comisiei UE în acest sens, a se vedea site-ul www.europa.eu.int.

etc.) și de norme care să reprezinte regulile uniforme (acestea ar putea privi încheierea, validitatea sau interpretarea contractelor, executarea sau neexecutarea lor, încetarea etc.). Aceste definiții și norme ar trebui însoțite de comentarii comparabile cu structura principiilor Lando¹, care să clarifice dispozițiile dreptului comunitar sau ale drepturilor naționale din care sunt derivate.

Comisia Uniunii Europene a intenționat să pregătească acest cadru comun de referință prin șase programe-cadru de cercetare², sursa acestor programe fiind diferitele drepturi naționale ale țărilor membre UE în domeniul contractelor. Astfel, prin compararea diferitelor reglementări naționale se pot elabora denumiri comune și se pot defini cele mai bune soluții pentru probleme similare.

De asemenea, s-a stabilit importanța analizării jurisprudenței în domeniul contractelor și, în special, a deciziilor instanțelor supreme din fiecare stat membru al UE. O asemenea analiză este importantă pentru țările din sistemul de drept de *common law*, dar permite în același timp să fie determinate acele soluții naționale care și-au dovedit valoarea în practică și care au condus la rezultate satisfăcătoare. Un rol important îl au și modelele și experiența avocaților și a camerelor de comerț naționale și internaționale, în special în ceea ce privește contractele standardizate.

Bineînțeles, un rol important îl are și dreptul comunitar existent, cadrul comun de referință urmând să amelioreze acest drept și să propună soluții pentru reducerea dificultăților de aplicare a acestui drept de către statele membre ale UE, acest cadrur urmând să servească drept bază pentru un instrument optional în materie de drept european al contractelor.

A doua etapă va fi reprezentată de utilizarea propriu-zisă a acestui cadrur comun de referință. În acest sens, urmează să fie utilizat de către Comisia UE acest cadrur comun de referință, dar în același timp aceasta va invita legislatorul comunitar, adică Parlamentul UE și Consiliul UE, pentru a face amendamente la propunerile Comisiei.

Planul de acțiune menționează apoi oportunitatea și importanța unui instrument optional, care să pună la dispoziția părților contractante un ansamblu independent de reguli care să constituie dreptul aplicabil contractului. Acesta nu ar înlocui dreptul contractelor din fiecare țară membră a UE, ci ar putea fi aplicat prin voința părților unui contract, dacă el ar corespunde mai bine nevoilor lor economice și juridice decât dreptul determinabil prin regulile dreptului internațional privat.

Acest instrument optional ar trebui să țină cont de domeniile pertinente pentru piața internă a UE, Planul de acțiune menționând în acest sens dispozițiile referitoare la formarea și validitatea contractelor, precum și la executarea sau neexecutarea obligațiilor contractuale. Probleme concrete ar ridica exigențele formale de încheiere a contractelor, regimul reprezentării sau aplicarea transfrontalieră a contractelor standardizate.

O chestiune particulară interesantă este de a stabili dacă instrumentul optional ar trebui să se refere și la anumite contracte specifice sau numai la contracte în general. În acest sens, s-a susținut în doctrină³ că aceste contracte specifice ar trebui să fie reținute în măsura în

¹ Pentru aceste principii, a se vedea O. Lando, H. Beale, *Principles of European Contract Law*, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht – Netherlands, 2000.

² Acestea au fost aprobată prin decizia nr. 1513/2002 a Parlamentului și Consiliului UE din 27 iunie 2002, publicată în JOCE din 29 august 2002.

³ D. Staudenmeyer, *Un instrument optionnel en droit européen des contrats*, în RTD civ. nr. 4/2003, pp. 633-634.

care ele pot facilita tranzacțiile pe piața internă a UE. Astfel, instrumentul opțional s-ar orienta asupra contractelor transfrontaliere de o importanță economică considerabilă; asemenea contracte ar fi contractele de vânzare, contractele de servicii (între acestea figurând și contractele de intermediere), contractul de asigurare sau contractele care privesc formele de distribuție transfrontalieră de produse sau servicii.

În acest fel, acest instrument opțional ar contribui la construirea și consolidarea pieței unice la nivelul Uniunii Europene, putând constitui baza pentru adoptarea în viitorul nu prea îndepărtat a unui Cod european al contractelor.

Făcând pași înainte pe acest drum, Comisia UE a elaborat la 1 iulie 2010 Cartea Verde privind opțiunile de politică în perspectiva unui drept european al contractelor pentru consumatori și întreprinderi.

S-a constatat, astfel, că piața internă a UE este construită pe o multitudine de contracte reglementate de legi naționale diferite în materie contractuală, iar diferențele dintre legislațiile naționale în materie contractuală pot genera costuri suplimentare ale tranzacțiilor și incertitudine juridică pentru întreprinderi, conducând la o lipsă de încredere a consumatorilor în piața internă.

Scopul acestei cărți verzi este de a stabili opțiunile cu privire la modul de consolidare a pieței interne, prin realizarea de progrese în domeniul dreptului european al contractelor, și să lanseze o consultare publică în legătură cu acestea.

Un instrument de drept european al contractelor ar putea avea forme diverse, de la un instrument cu caracter neobligatoriu, menit să îmbunătățească coerența și calitatea legislației UE, la un instrument cu caracter obligatoriu, care ar constitui o alternativă la plurilitatea de regimuri existente în materie contractuală, oferind un singur set de norme în materie. Ca observație generală, instrumentul Uniunii ar fi disponibil în toate limbile oficiale. Acest lucru ar aduce beneficii tuturor părților implicate, legiuitorilor care au nevoie de îndrumare, judecătorilor care aplică regulile și părților care negociază termenii contractului.

La nivelul Uniunii Europene se discuta chiar despre adoptarea în viitor a unui Cod civil european, care ar trebui să acopere nu numai dreptul contractelor, inclusiv anumite tipuri de contracte, ci și răspunderea delictuală, îmbogățirea fără justă cauză și gestiunea de afaceri.